

**Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule,
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele
ELi dünaamiline eelarve tuleviku prioriteetide elluviimiseks –
Mitmeaastane finantsraamistik 2028-2038¹**

**Nõukogu määruse ettepanek, millega määratakse kindlaks mitmeaastane
finantsraamistik aastateks 2028–2034**

**Ettepanek institutsioonidevahelise kokkuleppe Euroopa Parlamendi,
nõukogu ja komisjoni vahel, mis käsitleb eelarve distsipliini, eelarvealast
koostööd ja usaldusväärset finantsjuhtimist, kohta**

Otsuse ettepanek koordinatsioonikogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev 15.09.2025

KOKi esitamise tähtpäev 26.11.2025

VV esitamise tähtpäev 04.12.2025

Vastutav ministeerium: Rahandusministeerium

Kaasvastutajad:

Haridus- ja Teadusministeerium, Justiits- ja Digiministeerium, Kaitseministeerium
Kliimaministeerium, Kultuuriministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium,
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium,
Välisministeerium

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTs §
152¹ lg 1 p 2);

Sisukokkuvõte

Euroopa Komisjon teeb ettepaneku 1,98 triljoni euro suuruseks pikaajaliseks EL eelarveks
(Multiannual Financial Framework – MFF) aastateks 2028-2034, mis moodustab 1,26%
ELi kogurahvatulust, et vastata liidu kasvavatele strateegilistele väljakutsetele. Pikaajalise

¹ COM 2025 (570), (571), (572)

investeeringute eelarve eesmärk on tugevdada ELi sõltumatust, konkurentsivõimet, julgeolekut ja valmisolekut globaalseteks kriisideks, keskendudes samas solidaarsusele ja kestlikkusele.

Komisjoni ettepaneku keskmes on eelarve paindlikkuse suurendamine. Vähendatud on märkimisväärselt programmide ja fondide arvu ning lisatud puhvreid, reserve jt paindlikkuse vahendeid, et reageerida perioodi jooksul muutuvatele prioriteetidele või kriisidele.

Ettepaneku kohaselt koosneb EL järgmine pikaajaline eelarve neljast rubriigist:

1. rubriik hõlmab eelkõige riiklike ja piirkondlike partnerluskavasid kogumahas 793 mld eurot (riigiplaanid), mis hõlmab ühtekuuluvuspoliitika (ÜKP), ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP), kalanduspoliitika ja sisejulgeoleku valdkonnad.

2. rubriik hõlmab Euroopa Konkurentsivõime Fondi, teadusuuringute ja innovatsiooni programmi "Euroopa horisont", Euroopa ühendamise rahastut (CEF), õpirände programmi „Erasmus+“, kultuuri- ja tsiviilühiskonna programmi „AgoraEU“ ja elanikkonnakaitse mehhanismi ning mõnda väiksemat programmi. Selle rubriigi maht on kokku 589 mld eurot.

3. rubriik on suunatud Euroopa välistegevustele ja selle eelarve on kokku 215 mld eurot. Rubriigi peamiseks osaks on instrument „Globaalne Euroopa“.

4. rubriigist kaetakse EL institutsioonide halduskulud (118 mld).

Komisjon teeb ettepaneku muuta ka eelarve tulude süsteemi kavandades nii muudatusi kehtivates omavahendites kui ka pakkudes välja kolm uut tuluallikat: kogumata elektri- ja elektroonikaseadmetel põhinev omavahend; tubakaaktsiisi omavahend ning üle 100 mln eurose aastakäibega ettevõtete eelarvemakse.

Institutsioonidevaheline kokkulepe kehtestab eelarve rakendamiseks detailsed reeglid ja protseduurid eelarvemenetluse kõikides etappides. Kokkulepe sisaldab sätteid MFFi koostöö, iga-aastase eelarvemenetluse ja üldise eelarvealase koostöö kohta.

Vabariigi Valitsus on võtnud Eesti raamseisuseisukohad 2028+ MFFiks 2024. a mais.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Jah

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)? Ei

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Ei

Eesmärgid

Ettepanekute eesmärk on tagada Euroopa Liidule ajakohane, vastupidav ja prioriteetidele vastav eelarve, mis aitab liidul ellu viia oma pikaajalisi eesmärgi, reageerida kriisidele ja tugevdada ühtsust kiiresti muutuv maailmas.

Mõju ja sihtrühm

Sihtrühmaks on liikmesriigid, kolmandad riigid, toetuste saajad, rakenduspartnerid ja ELi institutsioonid.

Komisjoni hinnangul on ettepanekul süstemaatiline ja pikaajaline mõju ELi toimimisele, sest see tõstab ELi suutlikkust ellu viia oma poliitilisi eesmärke, tagab investeeringute rahastamisel rohkem tulemustele orienteeritud ja õiguspõhise lähenemise ning võimaldab paremat koostööd liikmesriikide, piirkondade ja partneritega, tugevdades ELi sisemist sidusust ja välist mõju.

Kaasamine

Kaasamine on kavandatud koos riigiplaani määruse seisukohtade koostamiseks läbiviidava kaasamisprotsessiga: fondide seirekomisjonide koosseisu kuuluvad valdkondade partner- ja katusorganisatsioonid, lisaks toimub huvigruppide kaasamine kaasvastutajate kaudu.